

Dosarul nr. 3ra-637/2022
2-20111787-01-3ra-22062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I.Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V.Negru, E.Palanciuc)

Î N C H E I E R E

03 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către notarii Natalia Stati și Petru Chirtoacă împotriva Ministerului Justiției, privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 septembrie 2020, notarii Natalia Stati și Petru Chirtoacă s-au adresat în instanța de contencios administrative cu acțiune împotriva Ministerului Justiției cu privire la anularea răspunsului nr. 05/6334 din 24 august 2020, precum și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil cu privire la schimbarea teritoriului de activitate a notarului Natalia Stati din raionul Basarabeasca în raionul Criuleni și a notarului Petru Chirtoacă din raionul Criuleni în raionul Basarabeasca.

În motivarea acțiunii reclamanții au relatat că, la data de 13 iulie 2020 au înaintat în adresa Ministerului Justiției, o cerere pentru schimbarea teritoriului de activitate în calitate de notari din r-nul Basarabeasca în r-nul Criuleni și din r-nul Criuleni în r-nul Basarabeasca, „post pe post”. Iar, la 22 iulie 2020, au recepționat răspunsul nr. 05/5244 din 17 iulie 2020, care reflectă refuzul de soluționare a solicitării înaintate. Astfel, au comunicat reclamanții că, în scopul respectării procedurii prealabile, la data de 27 iulie 2020, au înaintat în adresa Ministerului Justiției, cerere privind schimbarea teritoriului de activitate în calitate de notari și anume: Natalia Stati, din r-nul Basarabeasca în r-nul Criuleni și Petru Chirtoacă, din r-nul Criuleni în r-nul Basarabeasca, „post pe post”, reciproc între notari. Însă, prin răspunsul nr. 05/6334 din 24 august 2020, Ministerul Justiției a refuzat soluționarea cererii privind schimbarea teritoriului de activitate.

În acest context, au notat reclamanții că, cu răspunsul Ministerului Justiției nr. 05/6334 din 24 august 2020, nu sunt de acord or, normele la care s-a făcut trimitere se referă la schimbarea teritoriului de activitate al notarului dintr-un teritoriu în altul, dar, la caz reclamanții au solicitat schimbarea teritoriului de activitate reciproc între notari. Astfel, solicitarea notarilor nu se referă la existența sau inexistența locului vacant, deoarece s-a solicitat doar schimbarea teritoriului de activitate între doi notari care dețin licență pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Au considerat reclamanții că, prin refuzul Ministerului Justiției, le-au fost grav încălcate drepturile constituționale privind egalitatea în drepturi, dreptul la muncă corelat cu dreptul la existență, accesul liber la justiție, nediscriminarea, dreptul de proprietate.

Or, conform prevederilor art. 23 din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, locurile de notar sânt suplinite prin concurs de către persoanele care au promovat concursul pentru locurile declarate vacante, precum și de către notarii care au desfășurat o activitate practică în profesia de notar de cel puțin 5 ani și doresc să-și schimbe teritoriul de activitate.

Conform prevederilor art. 26 alin. (1) din Legea nr.69 din 14 aprilie 2016, licența pentru desfășurarea activității notariale se eliberează de către Ministrul Justiției persoanei care a promovat concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar, la cererea acesteia, conform hotărârii Comisiei de licențiere. Licența se eliberează în termen de 15 zile de la depunerea cererii. Or, la caz art. 23 din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, nu poate fi atribuit, întrucât, locurile notarilor Natalia Stati și Petru Chirtoacă, nu au fost declarate vacante de către Ministerul Justiției, fiind vorba doar de un schimb benevol și echitabil a teritoriului de activitate a notarilor, conform necesităților ambelor părți, iar pentru acest lucru nu este necesar existența locului vacant.

Mai mult ca atât, Ministerul Justiției nu poate dispune organizarea unui concurs asupra teritoriilor de activitate a notarilor din or. Basarabeasca și or. Criuleni, atât timp cât ele nu sunt vacante, acestea fiind ocupate de notarul Natalia Stati și Petru Chirtoacă, care au promovat concurs pentru teritoriile de activitate respective.

Astfel, au reținut reclamanții că, art. 1 al Legii cu privire la organizarea activității notarilor nr. 69 din 14 aprilie 2016, prevede că legea nominalizată, stabilește principiile de exercitare a activității notarilor, statutul notarului și al notarului stagiar, modalitățile de organizare și autoadministrare a notarilor, precum și modalitățile de control al activității acestora. Iar, potrivit prevederilor art. 10 alin. (1), lit. l) al Legii cu privire la organizarea activității notarilor nr. 69 din 14 aprilie 2016, notarul are dreptul inclusiv să beneficieze și să exercite alte drepturi stabilite prin lege.

În acest context, au menționat reclamanții că, atât Legea cu privire la organizarea activității notarilor nr. 69 din 14 aprilie 2016 cât și Regulamentul aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr. 634 din 08 august 2017, nu reglementează procedura privind schimbul reciproc al teritoriilor de activitate, însă normele respective precum și alte prevederi legale nu interzic un asemenea schimb între doi notari.

Mai mult ca atât, Ministerul Justiției a emis ordine și a acceptat, fără concurs schimbarea reciprocă a teritoriilor de activitate. Or, în perioada 2010-2014 pârâțul a admis în jur de 15 cazuri de schimb reciproc al teritoriilor de activitate a

notarilor, fără desfășurarea concursului, iar în anul 2016 prin ordinul nr. 48 din 19 ianuarie 2016 și prin ordinul nr. 122 din 09 februarie 2016 au fost admise cel puțin două schimburi reciproce al teritoriilor de activitate a notarilor fără anunțarea concursului.

Prin urmare, au afirmat reclamanții că, Ministerul Justiției, prin acțiunile sale încalcă principiul egalității consfințit în Constituția RM care prevede că: toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială”, reclamanții fiind discriminați în coraport cu alți notari care au beneficiat de acceptarea transferului teritoriului de activitate și de principii de reciprocitate.

Conform prevederilor art. 43 din Constituție, orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, are dreptul la negocieri în materie de muncă.

Totodată, au indicat reclamanții că, conform dispozițiilor art. 5 din Codul muncii, principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă și a altor raporturi legate nemijlocit de acestea, principii ce reies din normele dreptului internațional și din cele ale Constituției Republicii Moldova, sânt următoarele: a) libertatea muncii, incluzând dreptul la muncă liber aleasă sau acceptată, dreptul dispunerii de capacitățile sale de muncă, dreptul alegerii profesiei și ocupației; d) asigurarea dreptului fiecărui salariat la condiții echitabile de muncă, inclusiv la condițiile muncă care corespund cerințelor securității și sănătății în muncă și a dreptului la odihnă.

Conform art. 6 din Codul muncii, libertatea muncii este garantată prin Constituția Republicii Moldova. Orice persoană este liberă în alegerea locului de muncă, a profesiei, meseriei sau activității sale. Nimeni, pe toată durata vieții sale, nu poate fi obligat să muncească sau să nu muncească într-un anumit loc de muncă sau într-o anumită profesie, oricare ar fi acestea. Orice act juridic încheiat cu nerespectarea dispozițiilor alin. (1), (2) și (3) este nul. Or, se deduce că prevederile art. 141 din Legea cu privire la notariat nr. 1453 din 08 noiembrie 2002, sunt improprie cazurilor de schimbare reciprocă între doi notari a teritoriului de activitate, deoarece sunt aplicabile doar situațiilor declarării de către Ministerul Justiției vacante locurilor pentru desfășurarea activității de notar și prin analogie aceleași prevederi sunt aplicabile și Legii cu privire la organizarea activității notarilor nr. 69 din 14 aprilie 2016.

De asemenea, au declarat reclamanții că, prevederile Legii cu privire la organizarea activității notarilor nr 69 din 14 aprilie 2016, nu prevede expres interdicția de a desfășura activitatea notarială în alt teritoriu decât cel pentru care a fost promovat concursul. Astfel că cererea a doi notari, care solicită un schimb benevol și echitabil a teritoriului de activitate, potrivit necesităților ambelor părți, nu are interdicții prevăzute de lege și în acest caz se va aplica regula ceea ce nu este interzis este permis.

Mai mult ca atât, raporturile juridice dintre notari și Ministerul Justiției privind schimbarea reciprocă între doi notari a teritoriului de activitate urmează a fi reglementate în conformitate cu normele generale de drept. Or, schimbarea reciprocă între doi notari a teritoriului de activitate nu vizează locurile declarate vacante de către Ministerul Justiției, nu afectează interesele serviciului și interesele terților, sau egalitatea de șanse și corespunde cerințelor dictate de schimbare a

teritoriului, de numărul locuitorilor și de volumul solicitărilor din partea publicului, schimbul este unul benevol și echitabil potrivit necesităților ambelor părți.

Ținând cont de normele precitate, au susținut reclamantii că, interzicerea nejustificată în admiterea cererii privind schimbarea reciprocă a teritoriului de activitate a notarilor, în opinia Plenului constituie un act vădit de discriminare și nerespectarea drepturilor ce țin de familie, copii, domiciliu, garantate de art. 8 și 14 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale care prevede că, exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de convenție trebuie să fie asigurate fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate, avere, naștere sau orice altă situație.

Prin hotărârea din 04 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea depusă de notarii Natalia Stati și Petru Chirtoacă împotriva Ministerului Justiției, ca neîntemeiată.

La 05 august 2021, avocatul Pavel Tarlev acționând în interesele notarilor Natalia Stati și Petru Chirtoacă, a declarat apel nemotivat, iar la 25 octombrie 2021, apel motivat împotriva hotărârii din 04 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii.

Prin decizia din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 04 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o nouă decizie cu privire la admiterea acțiunii înaintate de către notarii Natalia Stati și Petru Chirtoacă împotriva Ministerului Justiției, privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

A fost anulat răspunsul Ministerului Justiției nr. 05/5244 din 17 iulie 2020 și răspunsul nr. 05/6334 din 24 august 2020.

A fost obligat Ministerul Justiției să emită actul administrativ individual favorabil cu privire la schimbarea teritoriului de activitate a notarului Natalia Stati din r. Basarabeasca în r. Criuleni și a notarului Petru Chirtoacă din r. Criuleni în r. Basarabeasca.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform alin. (1), art. 23 din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, locurile de notar sunt suplinite prin concurs de către persoanele care au promovat concursul pentru locurile declarate vacante, precum și de către notarii care au desfășurat o activitate practică în profesia de notar de cel puțin 5 ani și doresc să-și schimbe teritoriul de activitate.

Astfel, instanța de apel a reținut că, disputa litigioasă din prezenta speță se referă la locurile ocupate de notari. Aceste locuri au fost obținute în temei legal și nimeni nu poate forța un notar să-și schimbe teritoriul, decât o poate face singur titularul prin acordul personal. Deși până la adoptarea Legii nr. 69 din 14 aprilie 2016 au existat litigii de acest gen, în mare parte soluționate de Ministerul Justiției prin acceptarea schimbului teritoriului de activitate a notarilor „post pe post”, stabilindu-se și o practică judiciară în acest sens, legiuitorul în noua lege nu a reglementat acest aspect și nu există nici o prevedere de interzicere a schimbului teritoriului de activitate „post pe post”.

Instanța de apel a notat că, argumentul Ministerului Justiției, susținut de instanța de fond, precum că conform art. 31 alin. (1) din Legea nr. 69 din 14 aprilie

2016, notarul este obligat să activeze pe teritoriul de activitate pentru care a promovat concursul de suplinire a locurilor vacante de notar și să dețină un birou cu sediul înregistrat în acest teritoriu nu este relevant speței, ori ambii notari întrunesc aceste condiții, activează în teritoriul în care au promovat concursul și dețin în acest teritoriu birouri.

Or, art. 31 alin. (1) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 nu conține norme de interdicere a schimbului teritoriului de activitate. Totodată, completul judiciar subliniază, că schimbarea teritoriului de activitate între notari nu afectează principiile exercitării activității de notar stabilite în art. 2 al Legii nr. 69 din 14 aprilie 2016: a) principiul legalității; b) principiul independenței și imparțialității; c) principiul îndeplinirii personale a atribuțiilor; d) principiul păstrării secretului profesional; e) principiul nediscriminării.

Schimbarea reciprocă cu teritoriul de activitate a notarilor nu afectează rațiunea instituirii competenței teritoriale limitate, or: - notarii deja în funcție se prezumă a avea calificare suficientă, indiferent de teritoriul în care activează; - schimbul reciproc nu influențează asupra numărului total de notari în teritoriile respective; - arhiva actelor notariale rămâne în teritoriul respectiv.

Prin urmare, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul intimatului/pârât, susținut de instanța de fond, precum că, interesul personal al notarilor Natalia Stati și Petru Chirtoacă, de a schimba reciproc teritoriul de activitate ar constitui temei de încălcare a drepturilor terților notari, care dispun de drepturi egale la schimbarea teritoriului de activitate în cel de la care intenționează să renunțe fiecare apelant/reclamant.

La acest capitol, instanța de apel a afirmat ca fiind denaturată concluzia privind afectarea drepturilor altor notari, ori drept rezultat al schimbului reciproc, nu apar locuri vacante, la care ar putea pretinde alte persoane. Or, schimbarea reciprocă a teritoriului de activitate dintre notarii Natalia Stati și Petru Chirtoacă nu vizează locurile declarate vacante de către Ministerul Justiției, precum și nu afectează interesele serviciului și interesele terților, sau egalitatea de șanse și corespunde cerințelor dictate de extinderea teritoriului, de numărul locuitorilor și de volumul solicitărilor din partea publicului, schimbul este unul benevol și echitabil potrivit necesităților ambelor părți.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că Ministerul Justiției în cazul notarilor Natalia Stati și Petru Chirtoacă, a făcut uz de putere discreționară nelimitată, care excede limitele cadrului normativ. Or, în virtutea art. 225 alin. (2) din Codul administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform pct. 61 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 28 din 23 noiembrie 2015, uzul de putere discreționară, care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității.

Astfel, instanța de apel a declarat că, cadrul judiciar în procedura administrativă vizează aplicarea testului de legalitate a actului administrativ prin prisma dreptului discreționar. Or, conform art. 16 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii

atunci când aplică o dispoziție legală. Exercițarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrar. Astfel, emiterea actului administrativ individual în baza dreptului discreționar presupune rezistența unui test legal în persoana autorității publice: - autorității publice i se oferă discreție pentru a decide indiferent dacă ar trebuie să acționeze sau nu într-un caz specific, ceea ce înseamnă testul de selecție a măsurii; - la discreție autoritățile publice trebuie să fie determinată o consecință legală din mai multe măsuri posibile, permise în fiecare caz.

În acest context, instanța de apel a indicat că, autoritatea publică nu este complet liberă în utilizarea dreptului discreționar. Or, acțiunea administrativă trebuie să se bazeze pe o decizie discreționară cuvenită, concluzie ce se desprinde, în special, din prevederile art. 137 alin. (1) din Codul administrativ potrivit căreia autoritățile publice „trebuie” să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că Ministerul Justiției în cazul notarilor Natalia Stati și Petru Chirtoacă, era obligat prin lege să își exercite drepturile fără erori discreționare. Însă, actele cauzei denotă faptul că apelanții/reclamanții au beneficiat de un tratament discriminatoriu prin raportare la dispozițiile art.23 alin. (2) din Codul administrativ, potrivit cărora autoritățile publice competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. Or, Ministerul Justiției nu a prezentat nici o versiune verosimilă care ar justifica o atare tratare diferențiată a notarilor aflați în condiții similare.

La 25 februarie 2022, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus recurs nemotivat, iar la 27 mai 2022, a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel a ignorat prevederile alin. (1) art. 23 din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, care prevăd că locurile de notar sînt suplinite prin concurs de către persoanele care au promovat concursul pentru locurile declarate vacante, precum și de către notarii care au desfășurat o activitate practică în profesia de notar de cel puțin 5 ani și doresc să-și schimbe teritoriul de activitate. De altfel, prevederile legale nu reglementează schimbarea reciprocă a teritoriilor de activitate, ci stabilesc că notarii care doresc să-și schimbe teritoriul de activitate, urmează să participe la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar, organizat în condițiile Legii nr. 69 din 14 aprilie 2016 și ale Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, formula de calcul al mediei de concurs, precum și modul de contestare a rezultatelor concursului, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 634/2017.

Condiția obligatorie, impusă prin normele art. 23 alin (1) din Legea nr. nr. 69 din 14 aprilie 2016 și pct. 5 din Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, formula de calcul al mediei de concurs, precum și modul de contestare a rezultatelor concursului, este că notarii care doresc să-și schimbe teritoriul de activitate o pot

face prin participarea la concurs doar dacă au desfășurat o activitate practică în profesia de notar de cel puțin 5 ani.

Prin urmare, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că nu este clar care este dreptul pretins a fi încălcat în condițiile în care art. 23 al Legii nr. 69 din 14 aprilie 2016, stabilește o procedură clară și transparentă de schimbare a teritoriului de activitate a notarului.

Deopotrivă, prin Legea nr. 78 din 31 martie 2022 privind modificarea unor acte normative, art. 31 alin. (1) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, a fost completat cu următorul enunț: „Nu se admite schimbul teritoriului de activitate între notari.”

Astfel, dispozițiile art. 31 alin. (1) al precitatei legi prevăd expres că, notarul este obligat să activeze pe teritoriul de activitate pentru care a promovat concursul de suplinire a locurilor vacante de notar și să dețină un birou cu sediul înregistrat în acest teritoriu. Nu se admite schimbul teritoriului de activitate între notari.

A notat recurenta că în avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție din 16 decembrie 2013 cu privire la modul de aplicare a art. 141 alin. (1) și (2) al Legii nr. 1453-XV din 8 noiembrie 2002 cu privire la notariat (abrogată prin intrarea în vigoare a Legii nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor), la care fac referire și reclamanții, se indică că această normă (schimbarea teritoriului de activitate prin concurs) a fost instituită în vederea organizării unei competiții transparente în eventualitatea în care ar fi mai mulți solicitanți la transfer pentru un singur loc.

Potrivit notei informative precitate schimbarea competenței teritoriale a notarului va avea loc în urma unui concurs, susținut în fața Comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar. Concursul pentru schimbarea teritoriului de activitate a notarului va fi petrecut înaintea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar organizat pentru notarii stagiați. Aceasta va contribui la asigurarea respectării criteriilor de stabilire a numărului necesar de notari, deoarece la concursul public pentru suplinirea locurilor vacante de notar vor fi deja actualizate locurile vacante în dependență de rezultatele concursului de schimbare a teritoriului de activitate asigurându-se continuitatea exercitării activității notariale în teritoriu.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 23 februarie 2022, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus recurs nemotivat la 25 februarie 2022. Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 05 iunie 2022. (f.d.191-192)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că, Ministerul Justiției al Republicii Moldova s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat la 25 februarie 2022 și

recurs motivat la 27 mai 2022, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 21 iulie 2022, prin intermediul adresei electronice, notarii Natalia Stati și Petru Chirtoacă, reprezentați de avocatul Tarlev Pavel au depus referință și au solicitat respingerea recursului depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iurie Bejenaru

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu